

ANALÝZA

29. 7. 2013

POSTAVENÍ ČESKÉHO TRHU PRÁCE V RÁMCI EU

Pravidelná analýza trhu práce se zaměřuje na mezinárodní srovnání indikátorů strategie zaměstnanosti - Evropa 2020. Ta má v horizontu této dekády za cíl zvýšení míry zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let na 75 % a zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let nejméně na 40 %. Druhá část analýzy je věnována nezaměstnanosti a postavení mladých lidí ve věku 15-24 let na evropském trhu práce.

Plnění kritérií zaměstnanosti podle strategie Evropa 2020

Míra zaměstnanosti ve věkové skupině 20-64 let dosahovala v 1. čtvrtletí 2013 v zemích EU28 67,6 %. Míra zaměstnanosti mužů přitom převyšovala míru zaměstnanosti žen o 11,5 p. b. V průběhu roku se celková míra zaměstnanosti snížila pouze o 0,2 p. b., kdy neměnná zaměstnanost žen byla doprovázena poklesem zaměstnanosti mužů (0,4 p. b.).

Při pohledu na tabulku seřazenou od nejvyšších hodnot k nejnižším je zřejmé, že vysoká míra zaměstnanosti byla v severských státech a v zemích západní Evropy. Nejvyšší úroveň zaměstnanosti, která se meziročně ještě zvýšila o 0,3 p. b. se udržela ve Švédsku (v 1. čtvrtletí 2013 to bylo 78,7 %). V této zemi byla i nejvyšší míra zaměstnanosti žen (76,0 %) s náskokem před druhým Německem o více než 4 p. b. Nejvyšší míra zaměstnanosti mužů (81,3 %) byla v 1. čtvrtletí 2013 v Nizozemsku. Rozdíly v zaměstnanosti mužů nejsou mezi zeměmi EU tak výrazné.

Celkem čtyři státy překonaly nebo se dostaly na úroveň 75 %. Na potřebnou hranici dosáhlo zmiňované Švédsko, dále Nizozemsko, Německo a Dánsko. Největší meziroční propad míry zaměstnanosti o 3,4 p. b. lze opět pozorovat v Řecku, kde pracovala o něco více než polovina populace ve věku 20-64 let. Region Jižní Evropy se celkově vyznačuje nízkou zaměstnaností. Relativní oživení nebo meziroční stagnaci zaměstnanosti lze pozorovat ve větší skupině zemí EU (celkem v 15 státech nedošlo k meziročnímu poklesu míry zaměstnanosti pro věkovou skupinu 20-64 let).

Mezi země, kde došlo k meziročnímu nárůstu míry zaměstnanosti patřila i Česká republika (zvýšení o 1,0 p. b.). Ve sledovaném období se míra zaměstnanosti žen zvýšila výrazněji (nárůst o 1,3 p. b.) než u mužů (nárůst o 0,9 p. b.). Oproti 4. čtvrtletí 2012 si Česká republika udržela deváté místo mezi zeměmi EU28, a tak kromě zmiňovaných zemí s nejvyšší mírou zaměstnanosti, byla vyšší míra zaměstnanosti než v České republice ještě v Estonsku, ve Finsku, ve Velké Británii a u našeho jižního souseda, v Rakousku. Míra zaměstnanosti v ČR převyšovala průměr EU28 o 4,0 p. b. Ze sousedních států byla nejvyšší míra zaměstnanosti v Německu (76,4 %), nejnižší byla na Slovensku (64,9 %).

Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	1. čtvrtletí 2013			Rozdíl v p.b. 1.Q 2013-1.Q 2012		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	78,7	81,2	76,0	0,3	0,4	0,1

ANALÝZA

Nizozemsko	76,5	81,3	71,7	-0,7	-1,4	0,1
Německo	76,4	80,9	71,9	0,5	0,0	1,0
Dánsko	75,0	78,4	71,6	-0,3	0,1	-0,6
Rakousko	74,4	78,6	70,1	-0,2	-0,7	0,3
Spojené království	74,3	79,7	69,0	0,8	0,5	1,1
Finsko	72,3	73,2	71,3	-0,8	-1,0	-0,6
Estonsko	72,1	75,0	69,3	1,1	1,8	0,3
Česká republika	71,6	80,1	63,0	1,0	0,9	1,3
Lucembursko	70,7	77,5	63,9	0,4	0,0	0,9
Francie*	69,3	73,7	65,0	0,6	0,7	0,3
Lotyšsko	68,9	70,8	67,2	2,7	3,2	2,2
Litva	68,5	69,3	67,8	1,3	2,1	0,7
EU 28**	67,6	73,4	61,9	-0,2	-0,4	0,0
Kypr	67,4	72,9	62,3	-2,9	-2,7	-3,2
Belgie	66,7	71,8	61,6	-0,3	-1,1	0,6
Slovinsko	66,4	70,3	62,4	-1,9	-0,6	-3,1
Slovensko	64,9	72,4	57,4	0,0	-0,1	0,0
Irsko	64,3	69,3	59,5	1,1	1,9	0,4
Portugalsko	64,3	67,3	61,3	-2,7	-3,3	-2,1
Malta	64,1	78,9	48,9	1,3	-0,1	2,6
Polsko	63,6	70,8	56,5	-0,3	0,0	-0,6
Rumunsko	62,3	69,9	54,7	0,0	0,5	-0,5
Bulharsko	61,7	64,3	59,1	0,6	0,8	0,4
Maďarsko	61,3	66,8	56,0	0,7	0,5	0,9
Itálie	59,7	69,6	49,8	-1,0	-1,7	-0,4
Španělsko	57,6	62,4	52,7	-2,0	-2,5	-1,6
Řecko	53,0	62,5	43,3	-3,4	-4,2	-2,7
Chorvatsko	52,3	57,2	47,4	-2,1	-2,8	-1,4

* údaje za 4. čtvrtletí 2012

** propočet ČSÚ

Zdroj: Eurostat.

Důležitým indikátorem z pohledu trhu práce je podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Vyšší vzdělání zabezpečuje lepší uplatnění na pracovním trhu. Ačkoliv došlo mezi lety 2002 až 2012 ke zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaných osob v EU v průměru o 12,6 p. b., požadovanou hranici se zemím EU prozatím nepodařilo naplnit (za rok 2012 podíl dosahoval 35,7 %). Celkově se ženy v dané věkové kategorii vyznačují vyšší úrovní vzdělání než muži.

**Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let
(v %)**

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5,6) 1.Q 2013		
	celkem	muži	ženy
Irsko	49,8	42,6	56,6

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Kypr	49,0	42,4	54,9
Litva	48,6	40,3	56,8
Švédsko	48,2	42,0	54,8
Spojené království	47,0	43,6	50,5
Lucembursko	46,6	41,9	51,2
Finsko	44,5	35,9	53,5
Francie*	43,9	38,3	49,4
Estonsko	42,2	33,4	51,5
Nizozemsko	41,9	38,9	44,9
Španělsko	39,8	35,1	44,6
Belgie	39,6	32,1	47,2
Dánsko	39,5	31,4	47,7
Polsko	39,0	31,6	46,7
Slovinsko	39,0	29,1	49,2
Lotyšsko	37,6	26,5	48,7
EU 28**	36,1	31,9	40,3
Řecko	32,8	28,2	37,6
Německo	32,7	32,4	33,1
Maďarsko	32,4	26,6	38,5
Bulharsko	30,5	23,1	38,3
Portugalsko	28,5	24,2	32,9
Rakousko	27,2	26,5	28,0
Česká republika	26,5	23,9	29,3
Slovensko	25,3	20,6	30,3
Chorvatsko	23,3	19,3	28,7
Itálie	22,5	18,1	27,0
Malta	21,9	21,1	22,7
Rumunsko	21,5	21,1	21,9

* údaje za 4. čtvrtletí 2012

** propočet ČSÚ

Zdroj: Eurostat.

Podle výsledků VŠPS za 1. čtvrtletí 2013 se Česká republika s dosaženým podílem 26,5 % zařazuje mezi země s nejnižším podílem vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30–34 let. Za poslední roky ale tento podíl v naší zemi výrazně roste.

Slovensko, nově sledované Chorvatsko, dále Itálie, Malta a Rumunsko měly podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ještě nižší než Česká republika. V 1. čtvrtletí 2013 splňovalo požadovanou hranici 40 % celkem 10 zemí. Vysoký podíl osob s vysokoškolským vzděláním mají severské země a státy západní Evropy. Ze sousedních států se nad úroveň EU28 (36,1 %) pohybovalo pouze Polsko, kterému potřebná hranice 40 % unikla o jeden celý procentní bod. Pod úroveň EU28 pak bylo Německo (32,7 %), Rakousko (27,2 %) a Slovensko (25,3 %).

Nezaměstnanost

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Česká republika se vyznačuje relativně nízkou úrovní nezaměstnanosti. V 1. čtvrtletí 2013 byla obecná míra nezaměstnanosti v ČR (7,5 %) o 4,0 p. b. nižší než průměr EU. Pod úrovní EU byla také míra nezaměstnanosti žen i mužů. Mezi státy EU28 s nejnižší mírou nezaměstnanosti se řadí Malta, Německo, Lucembursko a Rakousko. U našeho jižního souseda byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší a dosahovala 5,4 %. V porovnání s dalšími sousedními státy byla míra nezaměstnanosti výrazně vyšší na Slovensku (14,6 %), vyšší byla i v Polsku (11,4 %).

Míra nezaměstnanosti se nadále udržuje na vysokých hodnotách zejména v jižních státech Evropy. V 1. čtvrtletí 2013 patřily poslední příčky Řecku a Španělsku, kde každá čtvrtá osoba ve věku 15-64 let byla bez zaměstnání.

Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU

Země	1. čtvrtletí 2013			Rozdíl v p.b. 1.Q 2013 - 1.Q 2012		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Rakousko	5,4	5,7	5,1	1,0	1,6	0,5
Lucembursko	5,5	5,6	5,4	-0,4	-0,3	-0,6
Německo	5,9	6,5	5,3	-0,1	0,0	-0,2
Malta	6,1	6,4	5,7	0,0	0,8	-1,1
Nizozemsko	6,5	6,9	6,1	1,3	1,7	0,8
Česká republika	7,5	6,7	8,6	0,3	0,3	0,4
Rumunsko	7,8	8,5	6,9	-0,1	-0,1	0,0
Dánsko	7,9	7,9	7,8	-0,3	-0,5	-0,2
Spojené království	7,9	8,5	7,3	-0,4	-0,4	-0,3
Belgie	8,5	8,9	8,1	1,3	1,7	0,9
Švédsko	8,8	9,1	8,5	0,4	0,4	0,6
Finsko	8,9	9,9	7,9	0,8	0,9	0,7
Estonsko	10,5	11,3	9,6	-1,3	-1,9	-0,7
Francie*	10,5	10,5	10,6	0,5	0,4	0,6
Slovinsko	11,2	10,8	11,8	2,5	2,3	2,9
Polsko	11,4	10,9	12,0	0,8	0,6	0,9
EU 28**	11,5	11,6	11,4	0,7	0,8	0,7
Maďarsko	11,8	12,5	11,0	0,0	0,4	-0,4
Itálie	13,0	12,2	14,0	1,9	2,0	1,7
Lotyšsko	13,1	14,7	11,5	-3,5	-3,3	-3,7
Litva	13,3	15,1	11,6	-1,4	-1,8	-1,1
Bulharsko	13,8	15,3	12,3	0,8	0,7	1,2
Irsko	13,9	16,3	11,1	-1,4	-2,3	-0,2
Slovensko	14,6	14,2	15,1	0,5	0,3	0,6
Kypr	16,1	16,5	15,6	4,7	3,9	5,6
Chorvatsko	18,4	18,7	18,1	1,6	1,3	2,0
Portugalsko	18,5	18,9	18,2	2,9	3,3	2,6
Španělsko	27,3	26,9	27,8	2,7	2,7	2,8
Řecko	27,6	24,9	31,2	4,8	4,9	4,5

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

* údaje za 4. čtvrtletí 2012

** propočet ČSÚ

Zdroj: Eurostat.

Zaměstnanost mladých

Přechod mladých lidí z ekonomické neaktivity do aktivního pracovního života je důležitým faktorem posouzení fungování trhu práce. Jinými slovy, brzké nastartování pracovní kariéry u osob, které ukončily vzdělávání, hraje klíčovou roli v jejich dalším profesním životě.

V roce 2012 pracovalo v zemích EU28 celkem 18 837,5 tis. osob ve věku 15-24 let a tak míra zaměstnanosti dosáhla 32,8 %. Většina populace v této věkové kategorii však byla neaktivní (57,5 %).

V České republice pracovalo v roce 2012 celkem 300,7 tis. osob a podíl neaktivních osob ve věku 15-24 dosáhl 68,7 %. Osob, které v průběhu referenčního týdne neodpracovaly ani jednu hodinu, ale hledaly práci, do které byly ochotny nastoupit do 2 týdnů, bylo celkem 72,9 tis. Míra nezaměstnanosti mladých lidí byla 19,5 % a jak graf naznačuje, byla pod úrovní průměru členských zemí EU (22,9 %).

Mladí lidé ve věku 15-24 let v členských zemích EU v roce 2012

Země	celkem v tis.	zaměstnaní		nezaměstnaní		neaktivní	
		v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %
EU 28	57470,9	18837,5	32,8	5589,3	9,7	33044,1	57,5
Rakousko	991,0	541,4	54,6	51,8	5,2	397,7	40,1
Belgie	1326,1	335,0	25,3	82,4	6,2	908,7	68,5
Bulharsko	814,7	178,3	21,9	69,7	8,6	566,7	69,6
Chorvatsko	519,8	87,7	16,9	66,3	12,8	365,9	70,4
Kypr	107,2	30,2	28,2	11,6	10,8	65,4	61,0
Česká republika	1193,6	300,7	25,2	72,9	6,1	820,0	68,7
Dánsko	700,1	385,1	55,0	63,4	9,1	251,7	36,0
Estonsko	167,8	55,3	33,0	14,6	8,7	97,9	58,3
Finsko	641,3	268,1	41,8	62,7	9,8	310,4	48,4
Francie	7408,9	2135,9	28,8	667,5	9,0	4605,5	62,2
Německo	8962,3	4177,8	46,6	369,8	4,1	4414,7	49,3
Řecko	1075,8	140,5	13,1	173,5	16,1	761,8	70,8
Maďarsko	1161,2	216,0	18,6	84,6	7,3	860,7	74,1
Irsko	553,4	156,1	28,2	68,2	12,3	329,1	59,5
Itálie	6041,1	1121,2	18,6	610,7	10,1	4309,3	71,3
Lotyšsko	255,1	73,3	28,7	29,1	11,4	152,7	59,9
Litva	411,4	88,7	21,6	31,8	7,7	290,9	70,7
Lucembursko	60,9	13,2	21,7	3,1	5,1	44,6	73,2
Malta	56,5	24,8	43,9	4,1	7,3	27,7	49,0
Nizozemsko	2022,8	1280,8	63,3	134,1	6,6	608,0	30,1
Polsko	4658,7	1150,0	24,7	414,5	8,9	3094,3	66,4

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

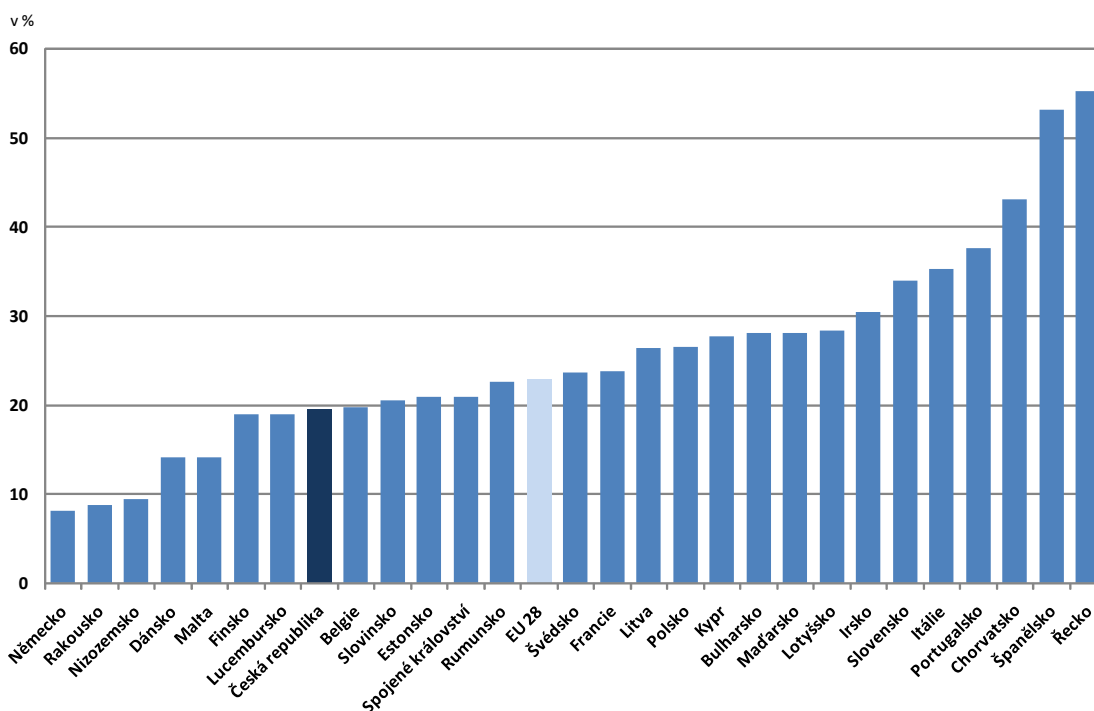
Portugalsko	1128,3	266,3	23,6	161,0	14,3	701,0	62,1
Rumunsko	2702,7	644,8	23,9	189,1	7,0	1868,8	69,1
Slovensko	728,1	146,4	20,1	75,5	10,4	506,1	69,5
Slovinsko	223,4	61,0	27,3	15,8	7,1	146,6	65,6
Španělsko	4576,2	832,7	18,2	944,9	20,6	2798,6	61,2
Švédsko	1239,3	497,6	40,2	154,0	12,4	587,6	47,4
Spojené království	7743,1	3628,7	46,9	962,6	12,4	3151,9	40,7

Zdroj: Eurostat. Pořadí zemí je uvedeno abecedně podle anglických názvů.

Nízkou mírou nezaměstnanosti a vysokou zaměstnanost mladých lidí lze opět pozorovat ve státech západní a severní Evropy, kde podíl ekonomicky neaktivních mladých osob je relativně nízký (pod úrovní 50 %). Například v Nizozemsku pracovalo nebo si práci hledalo více než dvě třetiny osob ve věku 15-24 let. Míra zaměstnanosti tam dosahovala vysokých 63,3 %.

V státech jižní Evropy tvoří pracovní sílu pouze něco kolem 30 % mladých osob. Většina mladých si tak studiem prodlužuje svou ekonomickou neaktivitu. Míra nezaměstnanosti mladých v těchto státech převyšuje hranici 30 %, ve Španělsku a Řecku je bez zaměstnání každý druhý ve věku 15-24 let.

Míra nezaměstnanosti 15-24letých v členských zemích EU v roce 2012

Zdroj: Eurostat

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Český statistický úřad

Kontaktní osoba:

ANALÝZA

Ing. Lukáš Savko
Tel. 274 052 183
E-mail: lukas.savko@czso.cz